

[Erhard Jakobsen]

ideologiske fantastier, noget, som de mennesker, der har diskuteret skole indbyrdes i årevis, bliver ved med at brodere oven på hinanden, en masse fine ord, som slet ikke dækker de realiteter, som f.eks. elevudtalelserne fra Helsingø omtaler. Det er nogle lighedsbetragtninger, hvor man skal være så forsigtig med ikke at sortere, og hvor det endelig skal være lige. Det er nogle konkurrencefjendtlige bestræbelser. Der må endelig ikke være konkurrence, selv om enhver ved, at konkurrence er et af de bedste elementer til at drive noget frem. Det er kunstig solidaritet, der som oftest består i, at de, der skal lave skarnsstreger, er solidariske om det, og at det mindretal, der skal underkue et flertal, er solidarisk om at underkue dette flertal. Det er sådan, man lærer solidaritet rundt omkring på mange skoler. Og så det omtalte aktive demokrati, hvor det gælder om at råbe op, ikke høre efter, ikke diskutere, men råbe op og skrive paroler, som man af og til oven i købet kan stave rigtigt, undtagelsesvis.

Jeg forstår, at fru Helle Degn og undervisningsministeren ikke var chokerede over, at de ikke var i stand til at imødegå den argumentation, der indledningsvis var i ordførers bemærkninger, nemlig at det er tyve år siden, man startede en række eksperimenter, og man sagde dengang – det ved jeg, for jeg var med i de dage –: det, der er i vejen, er en udbredt skoletræthed, det er mangel på disciplin osv. Det sagde man for tyve år siden, og det var det, man skulle reparere på. Nu er det ikke CD, der kommer og fortæller, at sådan er det i dag. Det er ministeren selv, der har bedt et udvalg, oven i købet et fint råd, om at komme med en udtalelse om det, og det må vel være det bedste bevis på, at sådan er det altså i dag.

Så spørger vi: er man da blind og døv, eller vil man af ideologiske grunde overhovedet ikke se, at nogle af de vise fædre bag ved alle disse såkaldt progressive ideer render fra det? Flere af hovedmændene, der var med til at udforme det i sin tid, har taget afstand fra det, og andre nøjes med at tie stille, træde tilbage og gå ud af debatten. Der er ingen, der tror på de såkaldt progressive ideer mere, som for øvrigt hører hjemme i 1920'erne og 1930'erne; de er slet ikke fra vor tid, de stammer helt tilbage fra 1920'erne og 1930'erne, og da havde de nok større berettigelse end nu.

Jeg synes også, det er chokerende, at man får en sådan rapport. Den er chokerende traditionel. Hvert eneste argument, der er anvendt om, at det er samfundets skyld, det er forældrene og alt det dér, har man hørt ustandselig i alle de tyve år. Der er intet nyt i det. Jeg savner kun én ting blandt alt det med arbejdsløsheden, skilsmisserne osv.: jeg mangler lige frykten for atombomben, og det er egentlig mærkeligt, at den ikke er kommet med, for det plejer gerne at stå i sådanne publikationer også. Det kan undre mig, at det ikke er kommet med. Det mangler i det traditionelle, for ellers er det med hver gang, at det er alt det, der dikterer børnenes holdninger i dag osv. Det er ikke det, der fremgår, hverken af det, børnene i Helsingø eller børn andre steder har sagt, men det er klart, at P 4's børn, som svarer på de spørgsmål, P 4 selv har givet dem svaret på, altså Danmarks Radio, giver de svar, der skal til.

Det, vi beder om, er, at man nu lukker øjnene op. Vi ved godt, at man ikke kan lave en ny skolelov hvert år. Vi prøvede i nogle år at komme med et forslag; det har vi opgivet, for vi ved godt, at der ikke nær er et parlamentarisk flertal for det; vi vil heller ikke give skolefolk indtryk af, at de kan risikere at have en ny skolelov om to eller tre år, for det kan de ikke. Det er ikke muligt, og det er nok heller ikke ønskeligt. Men det, vi vil, er blot at blive ved med at føre denne debat frem, indtil der begynder at ske noget, nemlig at nye folk kommer til at lave betænkninger, at folk med en anden skoleholdning får lov til at udforme noget i stedet for det, som nu har spillet fallit. Det er det, vi ønsker med det.

Vi håber, at der er folk, der har mod til at sige »du skal« i stedet for »vil du ikke nok?«, at der er folk, der har mod til at sige: vi ved godt, at når I bliver skoletrætte, er det, fordi I hverken ved ud eller ind, hvad I skal, hvor I er henne, hvad der egentlig er meningen med det hele. Vi håber, at der er folk, der vil have mod til at sige: skolen skal lære jer noget; den skal ikke lære jer at være gode mennesker, at være demokratiske mennesker, og jeg ved ikke hvad; skolen skal lære jer en hel række ting, som ingen andre kan slippe af sted med at lære jer; jeres forældre kan lære jer noget, jeres skolekammerater kan lære jer noget, de voksne ledere, I har i idræts- og sportsforeninger, kan lære